

KYNNING Á GRÆNFÁNANUM

Kynning fyrir leikskóla

Grænfáninn - Leiðandi í menntun til sjálfbærni

Graenfáninn

Alþjóðleg viðurkenning
til skóla fyrir vinnu að
menntun til sjálfbærni

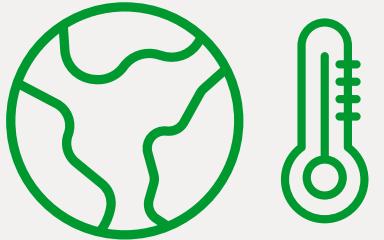
Helsta innleiðingartæki
menntunar til sjálfbærni
í heiminum í dag skv.
UNESCO.

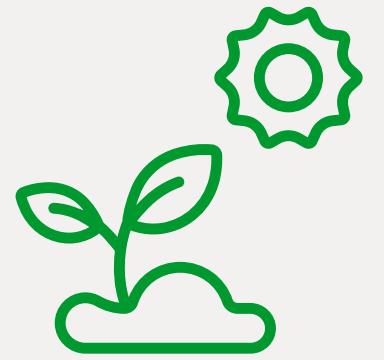
LANDVERND

loftslagmál

náttúra

sjálfbærni

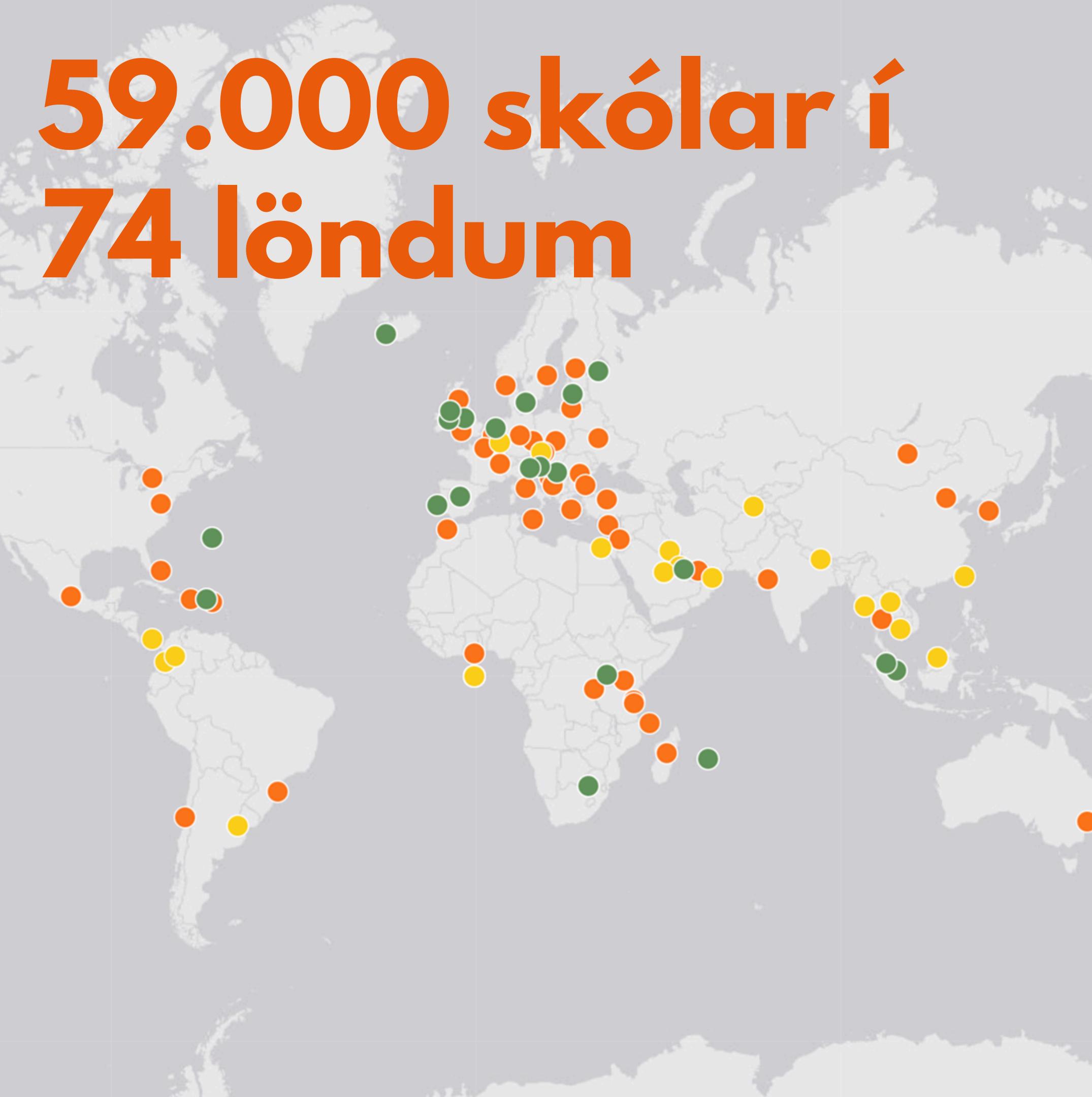
fræðsla

Markmið Graenfánans

- efla menntun til sjálfbærni og styðja skólana við að framfylgja tilmælum heimsmarkmiða og aðalnámskrár þar um.
- veita börnum menntun, hæfni og getu til aðgerða til að takast á við málefni sjálfbærrar þróunar.
- skólinn gefi börnum tækifæri til þess að vera virkir í umhverfis- og sjálfbærnimálum, vinna með eigin hugmyndir og hafa áhrif á samfélag sitt.
- efla lýðræði, gagnrýna hugsun, hnattræna vitund, sköpun og samfélagskennd.
- minnka vistspor skólans, nemenda og starfsfólks með viðeigandi aðgerðum.

**59.000 skólar í
74 löndum**

Menntun til sjálfbærni

Menntun til sjálfbærni undirbýr nemendur til að bregðast við áskorunum samtímans og framtíðarinnar á valdeflandi og skapandi hátt.

Valdefling og geta til aðgerða

Nemendur takast á við raunverulegar áskoranir og þjálfast í að taka upplýstar ákvarðanir sem tengjast samfélagslegum viðfangsefnum, efnahag og umhverfinu.

Nemendur hafa sannarleg áhrif.

Umbreytandi nálgun - breytum kerfinu

Námið breytir skilningi okkar á möguleikum mannkyns í framtíðinni.

Við veltum fyrir okkur eigin gildum og viðhorfum og skoðum á gagnrýnnin hátt hvað það er sem hefur komið okkur í þessa stöðu og finnum nýjar leiðir sem leiða til sjálfbærrar þróunar.

Nemandinn í brennidepli

Nemendur hafa áhrif á námið og viðfangsefni.

Notast er við leitaraðferðir, þátttökunám og samvinnunám. Nemendur eru virkir í eigin námi og kennara eru leiðbeinendur í lærdómsferlinu.

Hnattræn vitund

Vinnum heima með heiminn í huga. Unnið er að aukinni meðvitund um að lifnaðarhættir okkar og aðgerðir í heimabyggð hafa áhrif á kjör og aðstæður fólks annarsstaðar í heiminum.

Áhersla er lögð á mannréttindi, frelsi og jöfnuð.

þverfagleg verkefni og fjölbreyttar aðferðir

Nemendur takast á við þverfagleg viðfangsefni og nota kennrarar til þess fjölbreyttar og skapandi kennsluaðferðir.

Ígrundun og mat

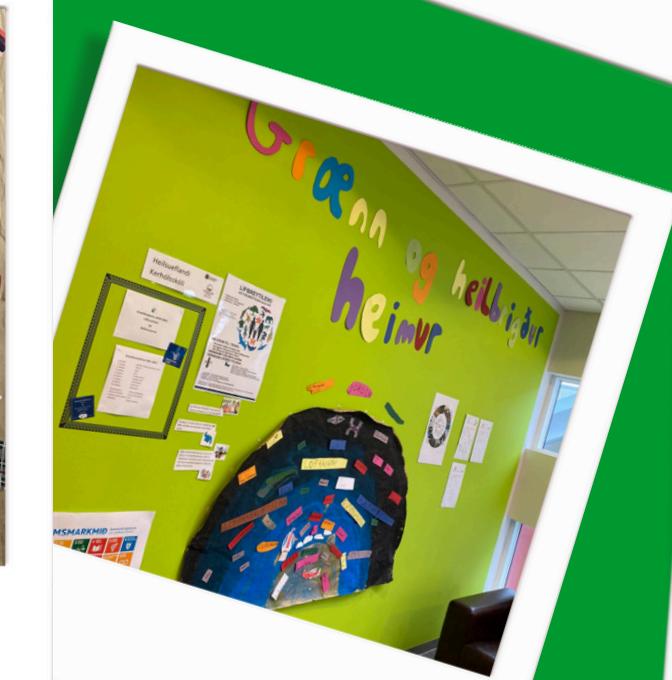
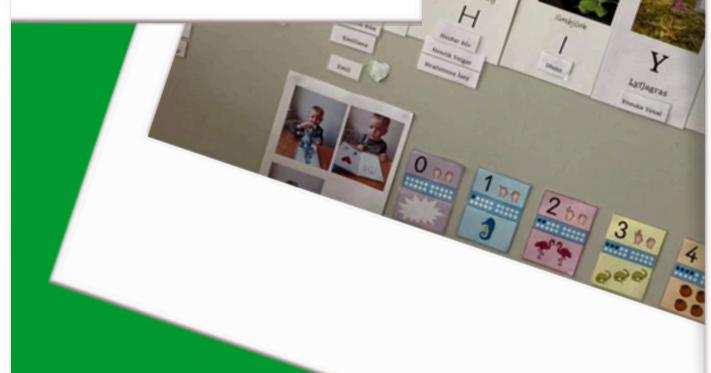
Nemendur meta stöðu mála í þverfaglegum viðfangsefnum sínum, beita gagnrýnnini og skapandi hugsun og setja sér markmið og áætlun um aðgerðir í átt að sjálfbærri þróun.

Upplýsa og fræða aðra

Skólinn, nemendur og starfsfólk miðla upplýsingum um sjálfbærana heim, segja frá verkefnum sínum og reyna að fá nærsamfélagið með sér í þessa vegferð.

Tenging við nærsamfélagið

Námið er tengt heimabyggð og eigin lífi án þess að missa sjónar á hnattrænum tengingum. Litið er til nærumhverfis, menningararfs og fjölmenningar. Verkefni unnin í samstarfi við stofnanir og fólk í samfélagini.

Hvernig virkar verkefnið?

Aðferðafræðin byggir á menntun til sjálfbærni
Meginuppbygging verkefnisins eru

Skrefin sjö

- 1.Umhverfisnefnd
- 2.Mat á stöðu mála
- 3.Markmiðasetning
- 4.Eftirlit og endurmat
- 5.Námsefni og námskrá
- 6.Upplýsa og fá aðra með
- 7.Umhverfissáttmáli

Skref númer 1

Umhverfisnefnd

Starfsfólk og börn mynda umhverfisnefnd

Nefndin velur þema eða þemu til að vinna að

Margar mismunandi útfærslur

- Leikskólar – elstu börnin mynda umhverfisnefnd, fundað í samverustundum 1x í mánuði.
- Grunnskólar – 1-2 fulltrúi úr hverjum bekk, kosningar.
- Framhaldsskólar – áfangi, nefnd, áhugasamir, umbun – eining eða matur
- Háskólar – nemendur, umhverfisráð stúdenta

Fjölbreytni mikill kostur í hópi starfsmanna.

Neysla og úrgangur (Neysla og hringrásarhagkerfið)

Átthagar og landslag

Vistheimt

Náttúruvernd

Loftlagsbreytingar og samgöngur

Vatn

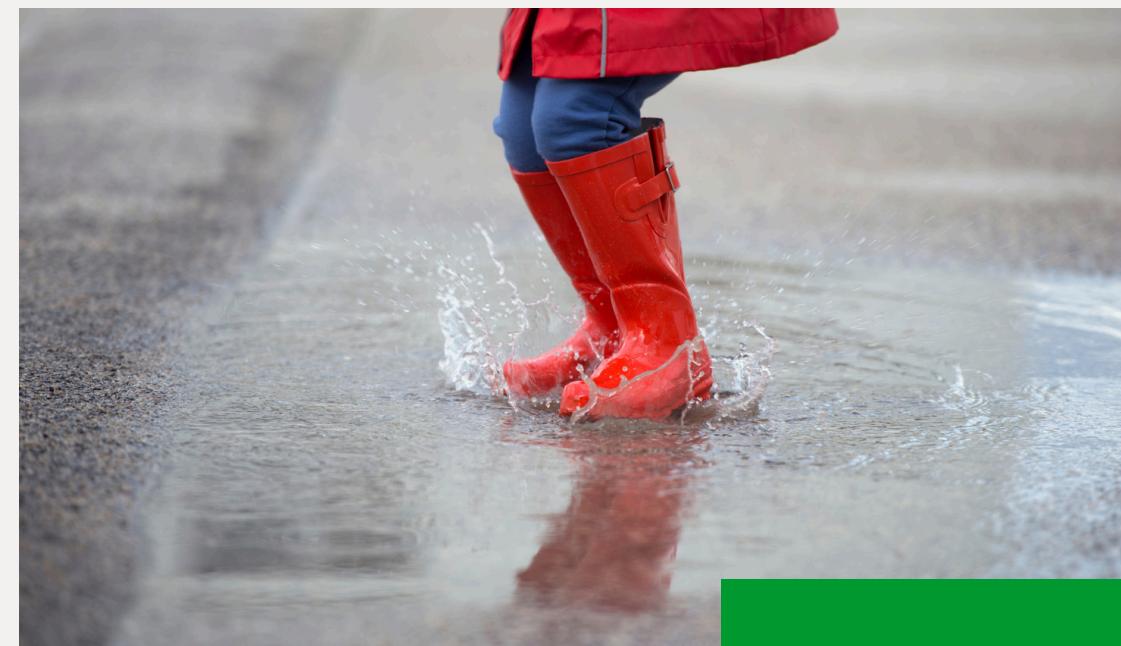
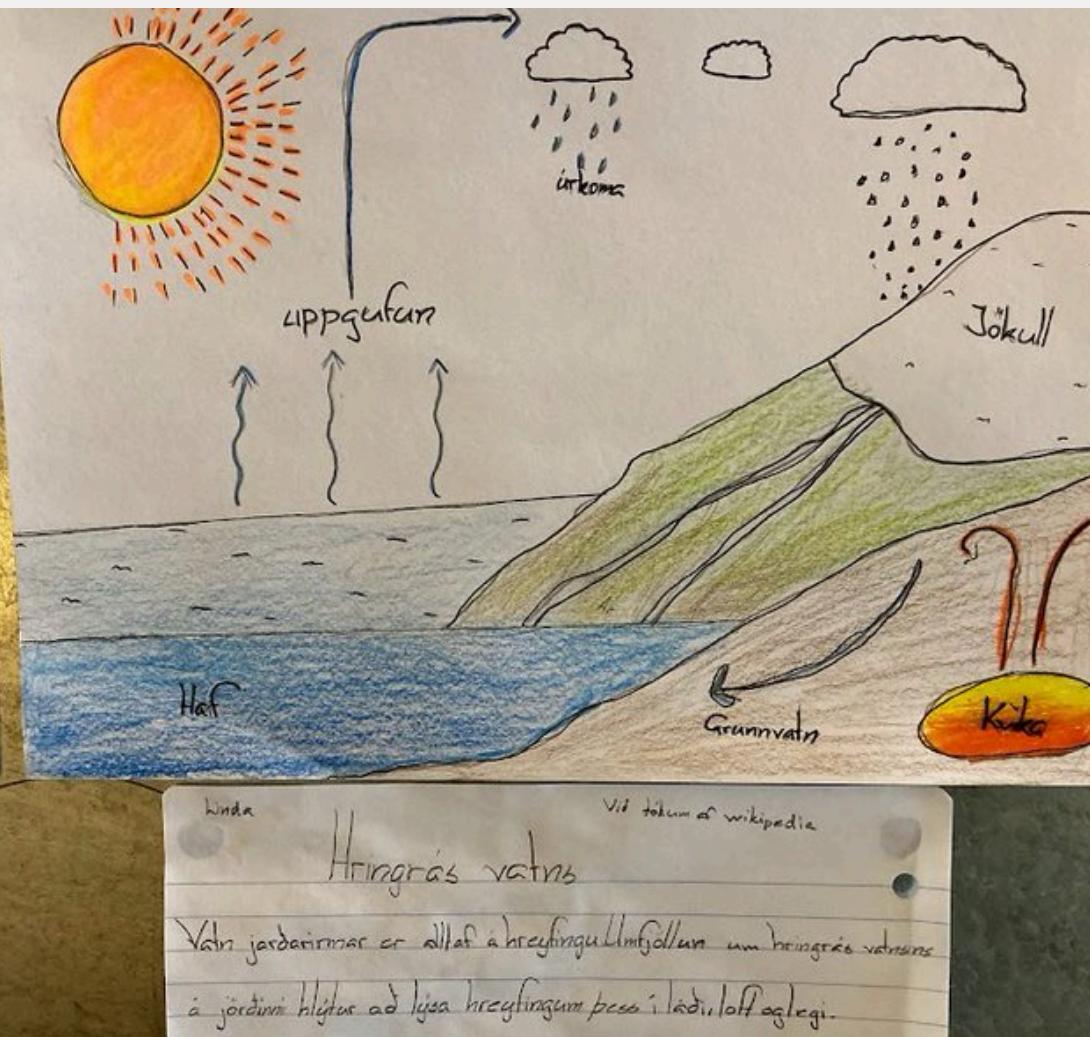
Hnattrænt réttlæti

Orka

Lífbreytileiki

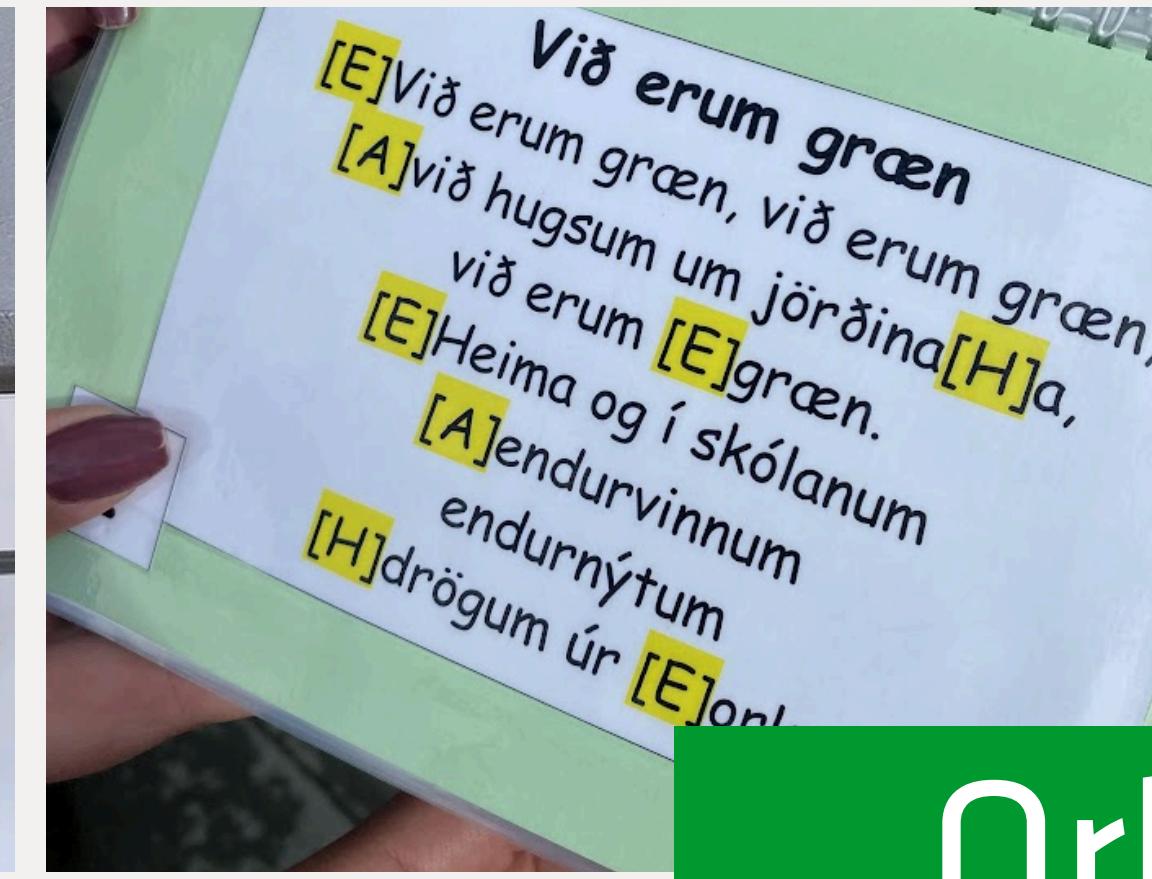
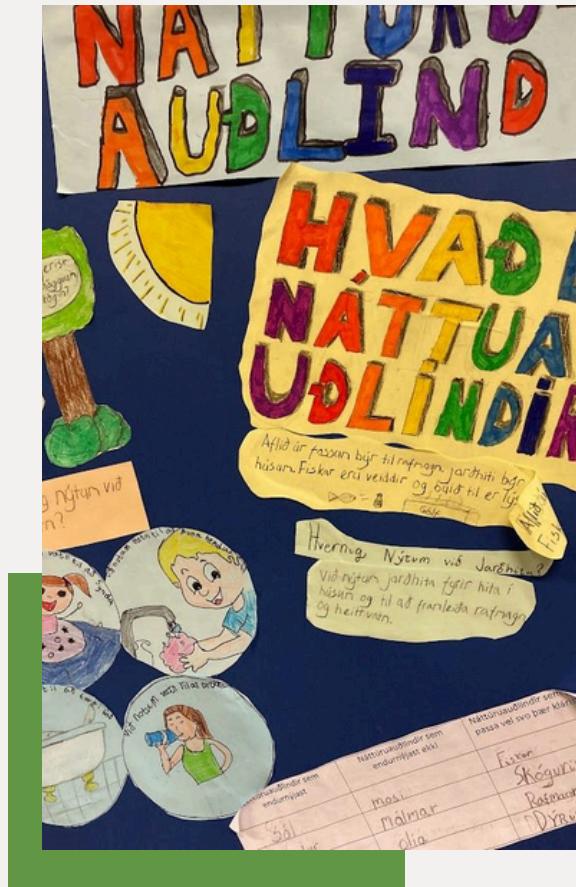
Matur

Lýðheilsa

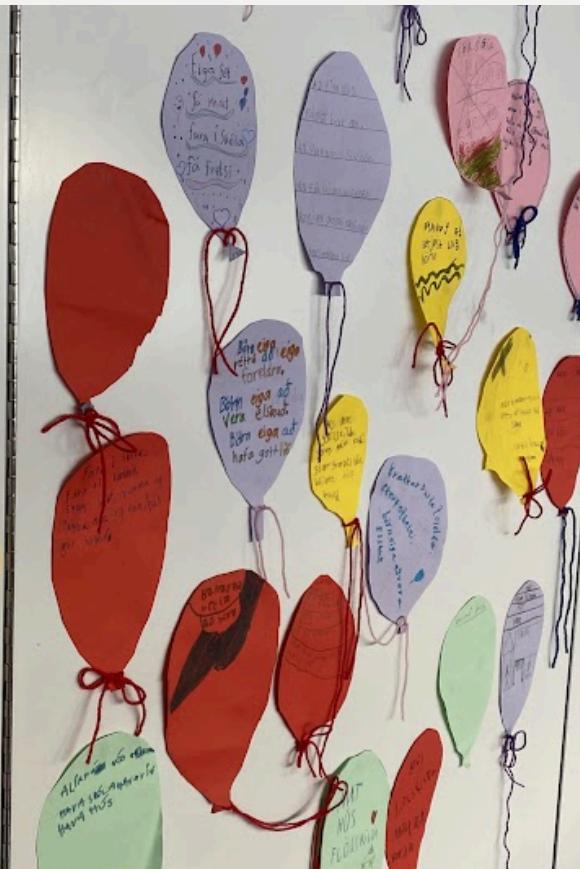
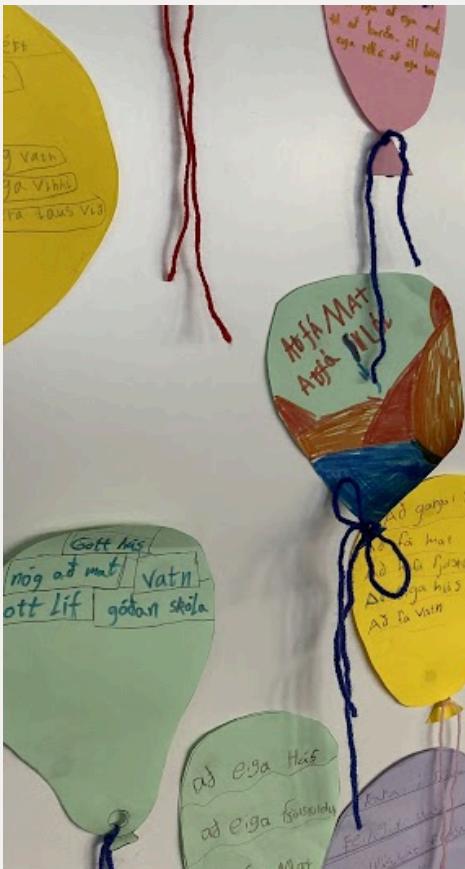

Vatn

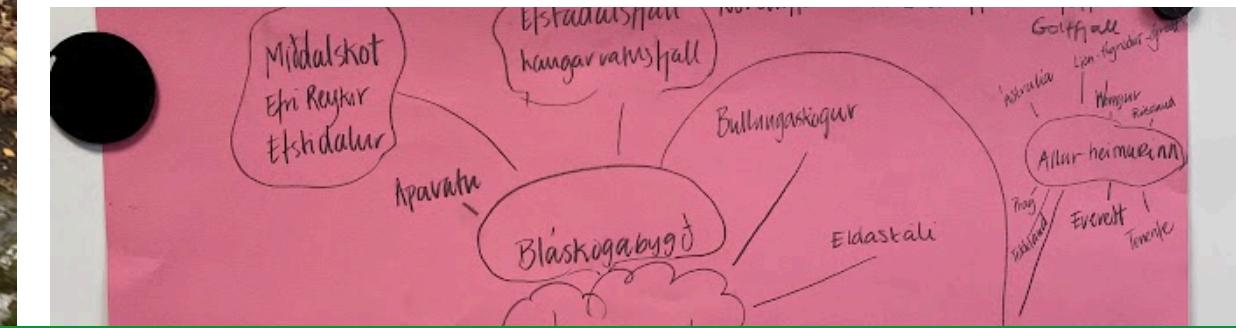

Orka

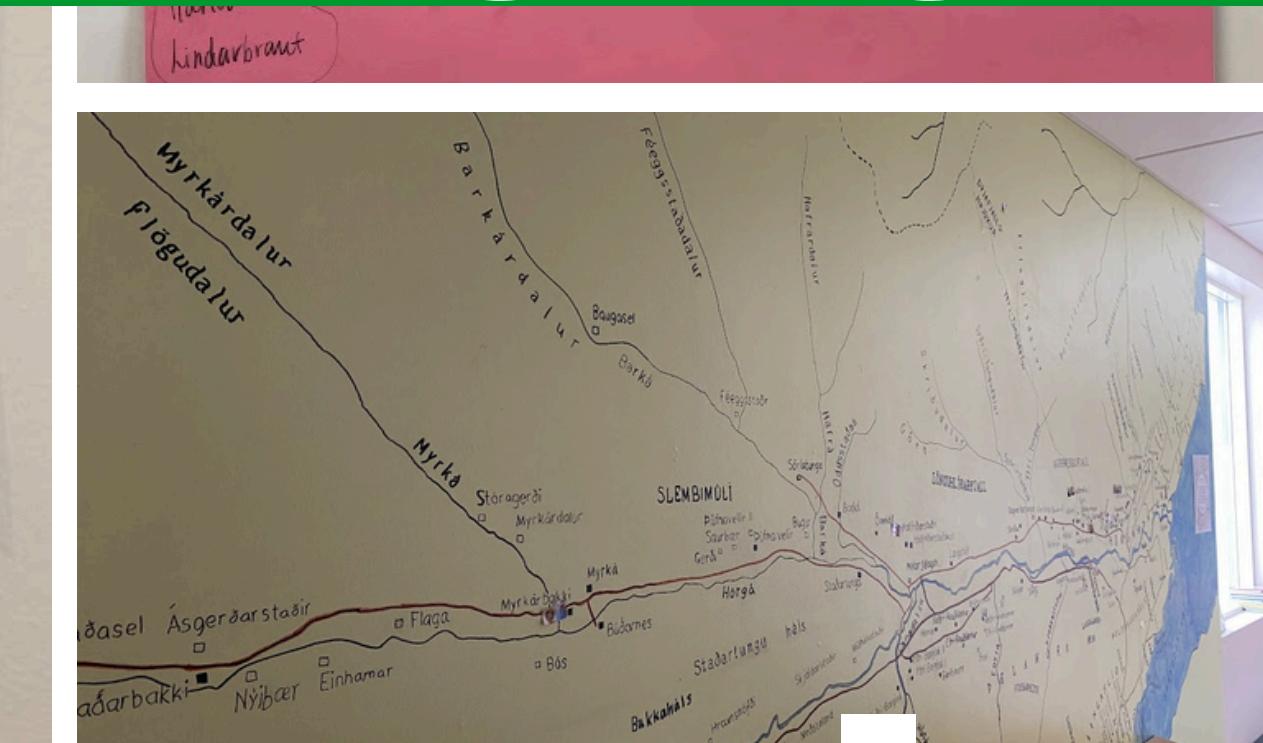

Hnattrænt réttlæti

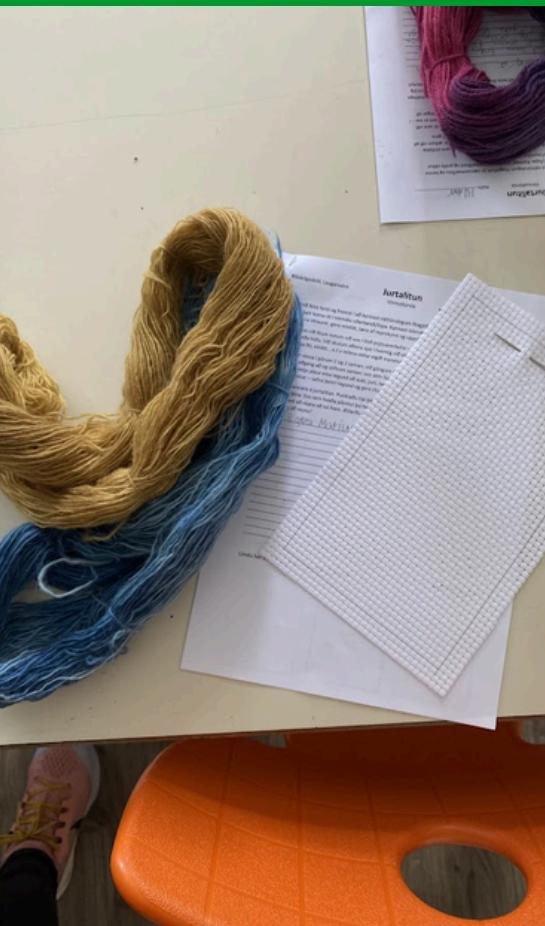

Átthagar og landslag

Neysla og hringrásarhagkerfi

Lýðheilsa

Lífbreytileiki

Loftslagsbreytingar og samgöngur

Náttúruvernd

Vistheimt

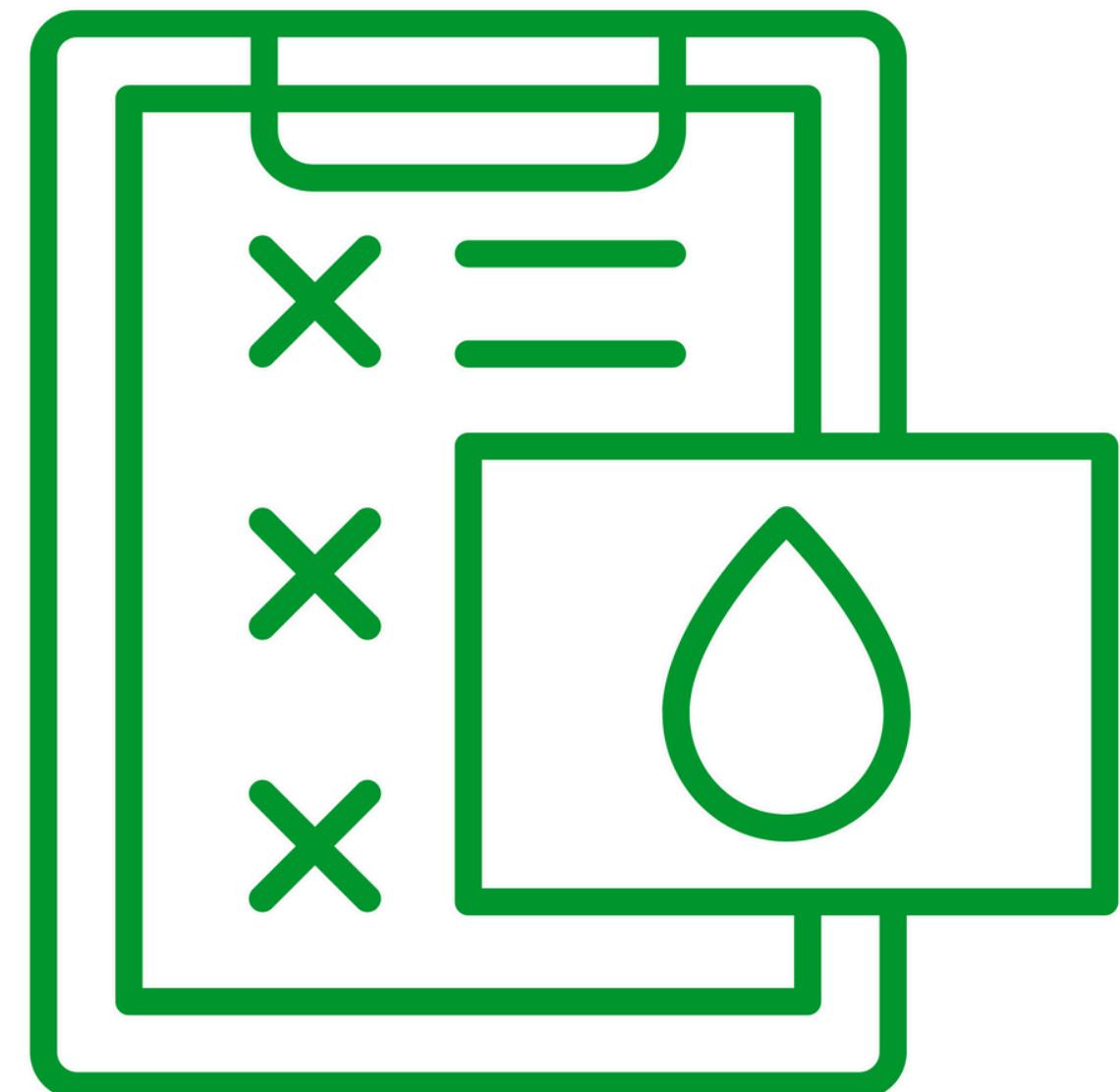
Skref númer 2

Mat á stöðu umhverfismála

Nemendur meta stöðu umhverfismála t.d. með hjálpu gátlista

Gátlistar Grænfánans eru verkfæri sem nýta má við mat á skólastarfinu.

Listarnir auðvelda skólum að framkvæma umhverfismat fyrir það þema sem skólinn velur sér á hverju tímabili.

Dæmi um gátlista

Skref númer 3

Áætlun um aðgerðir og markmið

Börn og starfsfólk setja markmið

Markmiðin ættu helst
að vera **SMART**

Skýr
Mælanleg
Aðgerðamiðuð
Raunhæf og
Tímasett.

LANDVERND

Markmiðssetning

Dagsetning: _____
Skóli: _____

Markmið	Aðgerðir	Ábyrgir	Efni/áhöld	Tímarammi	Mat
DÆMI 1. Minnka matarsóun	DÆMI a. nemendakosning um mat b. skammta sjálf c. vigtu matarafganga	DÆMI umhverfisráð stjórnendur matráður	DÆMI áhöld til mælinga skoðanakönnun þuplýsingatafla fyrir mælingu á matarafgögum	DÆMI breytingar komnar í gegn á miðri vorönn	DÆMI umhverfisráð fer yfir árangur mat fer fram í byrjun árs og aftur á miðri vorönn
2.	a. b. c.				
3.	a. b. c.				
4.	a. b. c.				

Skref númer 4

Eftirlit og endurmat

Börn og starfsfólk finna leiðir til að meta árangur
Spurt er gagnrýna spurninga

- Hvernig gengur?
- Þarf að gera breytingar?
- Hefur markmiðinu verið náð?
- Skilaði þetta árangri?
- Hvernig má gera betur?

Skref númer 5

Námsefni og námskrá

Fræðsla á tímabilinu, mismunandi útfærslur

Börn vinna verkefni tengt þemanum, gott að heyra í öðrum starfsmönnum.

Tenging við önnur skólaþróunarverkefni

Skref númer 6

Að upplýsa og fá aðra með

Nemendur og starfsfólk finnur leiðir til að upplýsa
nærsamfélagið

Háskóli Íslands er Grænfánaskóli frá mars 2020

Verkefnið er samvinnuverkefni umhverfis- og samgöngunefndar SHÍ og starfsmanns sjálfbærni- og umhverfisstofnunar.

Hafnarfjarðarbær
30. janúar kl. 07:07 · ...
Alþjólegt samstarf og þekkingarmiðun 🌱
Sextán eistneskrír sérfreðingar frá menntastofnun Pernova heimsóttu leikskólan Norðurberg hér í Hafnarfirði í vikunni. Markmiðið var að kynna grænfánastarf skólans og voru þau heilluð af starfi og umhverfi skólans.
Sjá ↗ hfj.is/x8dhbg
#hafnarfjörður #hafnarfjarðarbær #skólabærinn #skapandiskólastarf
#skemmtilegihafnarfjörður

Fjölbautaskólinn við Ármúla

Gleðilegan Dag íslenskrar náttúru 🌱

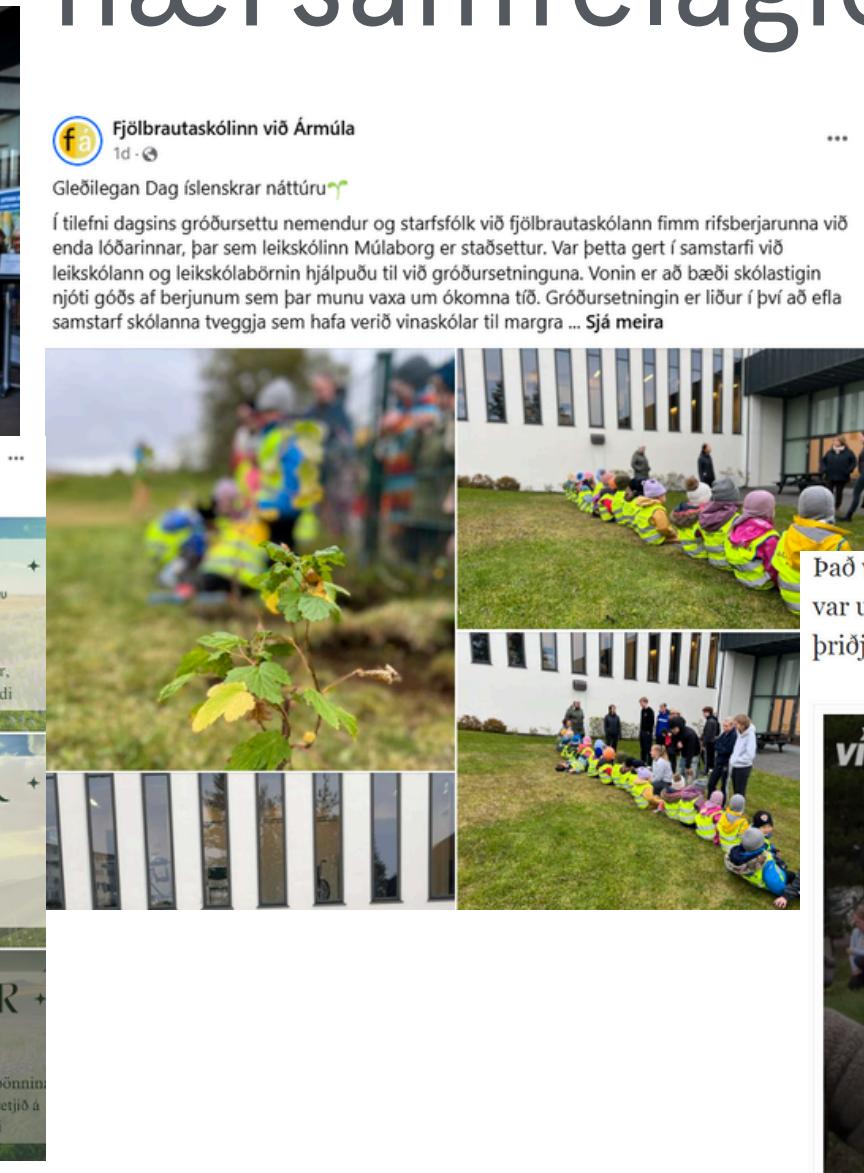
Í tilefni dagsins gróðursettum nemendur og starfsfólk við fjölbautaskólan fimm rífsberjarunna við enda lóðarinnar, þar sem leikskólinn Múlaborg er staðsettur. Var þetta gert í samstarfi við leikskólan og leikskólabörnin hjálpuðu til við gróðursetninguna. Vonin er að bæði skólastigin njóti góðs af berjunum sem þar munu vaxa um ókoma tóð. Gróðursetningin er liður í því að efla samstarf skólanna tvæggja sem hafa verið vinaskólar til marga ... [Sjá meira](#)

Mennaskólinn á Egilsstöðum

Virðingarvíka umhverfisnefndar er hafin! 🌱

HVERFISNEFNDIN KYN
VIRÐINGAR VIKUNA
16. SEPT - 20. SEPT

DAGSKRÁ
PRI 17. SEPT MID 18. SEPT FIMM 19. SEPT
Tilkynnt Síðar Pullunum kl. 9:55 Sýnt í tíma kl. 14:10
Áskoranda keppni Fataslá Vigð Freðlsu myndband +6
+ MIÐVIKUDAGUR + PULLUNUM
KL. 14:10
Fataslá Vigð - Verður uppi a.m.k. út spönnini Komid með fótin til Þórunnar Vjöls eða setjji á kringlóttu bordið í Kyrriðstofnum

Gróðurhús í grænum skólum

Leikskólinn Tjarnarsel er elsti leikskólinn í Reykjanesbæ en hann tók til starfa 1967. Í gegnum tóbina hefur skólinn þróast í þá átt að leggja ríka áherslu á ræktun og eflingu umhverfisvitundar.

Tjarnarsel hefur fengið Grænfánann sex sinnum frá árumum 2007 til 2021. Áherslusettir leikskóla eru mál og læsi, vettvangsferðir, umhverfismenn og litnum.

Bað var mikil ásægja vorið 2022 þegar við í Tjarnarseli fengum úthlutad styrk til Nýsköpunar- og þróunarsjóði fræðslusviðs Reykjanesbæjar sem var nýttur til kaupa á svokölluðu Bambargróðurhúsi. Slik hús eru gerð úr endurunu hráefni og hafa verið sett upp í nokkrum skólum á landinu. Heigt er að fá þau sérstaklega hönnuð fyrir leikskólaþróðum.

Allir innviðir í húsinu miðast við hað barnanna og aubvelda þeim það er ómetanlegt að fylgjast með því hvað börnin verða glöð þegar þau ólast þekkingu á því hvað þarf til þess að biðum eða graenmeti.

Það var góð stemming í góðra veðrinu í Krakkaborg í gær á Dagi íslenska náttúru því þá var uppskeruháttíð leikskóla, auk þess, sem skólinn var að fá Grænfánann afhentan í þriðja skipti. Dagurinn var líka notaður til að taka upp kartöflur.

vísir Góð kartöfluuppskera í Krakkaborg

þing þeirra á uppruna plantna og umhverfi. Síðast en ekki síst læra og freðast um ný handtök sem jast ræktun og munu nýtast þeim skólinum.

í það ekki þa sem við eignum enna börnumum, að geta orðið a sjálfbær i framtíðinni? Að skapa ígum umhverfi að þau fái tekifær í þrófa sig áfram og ólæst þannig ingu á ræktun og vexti plantna. Umhverfi er að börnin verði óhrædd það óvanta og að sumt gangi og annað ekki. Við það að gera án effissi með börnumum dyrið sem þau geta tekið með sér framtíðina.

Tjarnarseli er mikil þekking liggjandi hjá kennarahópnum sktun og umhírdum gróður

garðinum. Þannig smita kennar börnin að óræktun og fegrin og fyrir utan hann. Að vera með forræktun í gluggum leikskóla

þar sem birtuskilyrði henta og vera með gróðurjós, frá ársþyrjun fram á vor, er álegt viðfangsefni á öllum aldursstigum. Það er kominn til að setja plönturnar í gróðurhúsi og sjá þær staekka og dafna þar. Með því eru kennarar að fræða börnin um gróður og vöxt plantna allt aðri um kring.

Þannig kennum við börnumum um sjálfbærnum með því að sá frejum að vetrí sem verða að plöntum um vor og blómstra svo um sumarið.

Um haustið safna börn og kennarar fræjum sem nýtt eru næsta ár, þannig verður til hringrás. Í þessu

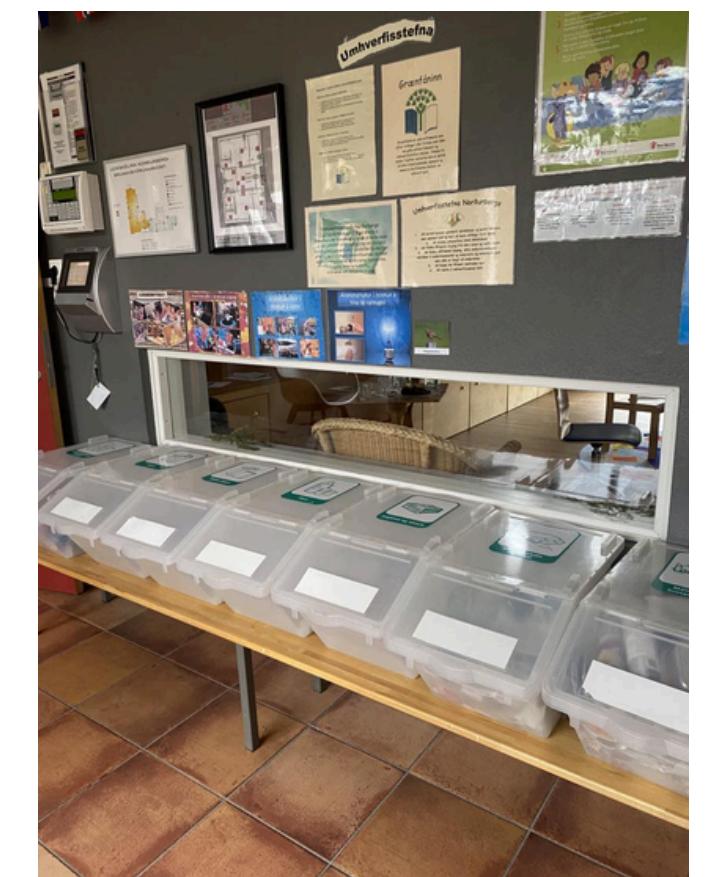
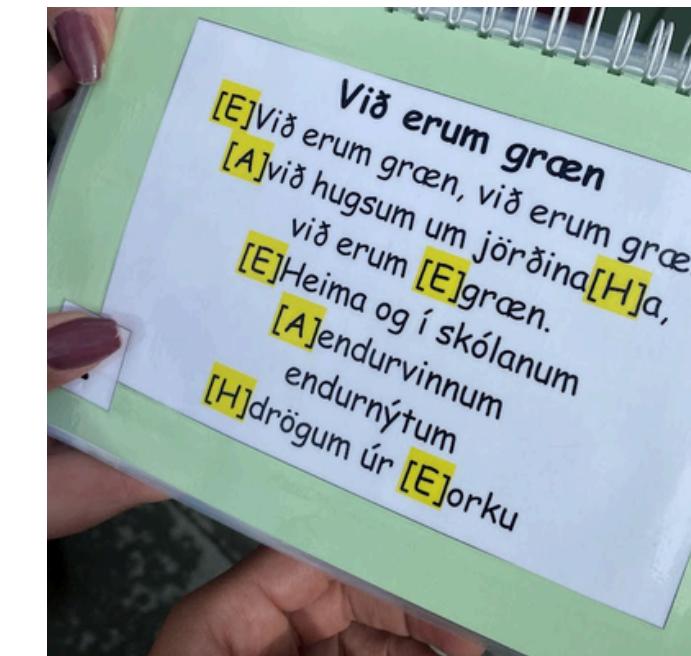
Skref númer 7

Umhverfissáttmáli

Umhverfisnefndin útbýr sáttmála út frá því bema sem unnið var með.

Einskonar loforð til náttúrunnar um að gera vel í umhverfismálum

T.d setning, lag, ljóð eða listaverk

Menntun til sjálfbærni

Menntun til sjálfbærni undirbýr nemendur til að bregðast við áskorunum samtímans og framtíðarinnar á valdeflandi og skapandi hátt.

Valdefling og geta til aðgerða

Nemendur takast á við raunverulegar áskoranir og þjálfast í að taka upplýstar ákvarðanir sem tengjast samfélagslegum viðfangsefnum, efnahag og umhverfinu.

Nemendur hafa sannarleg áhrif.

Umbreytandi nálgun - breytum kerfi

Námið breytir skilningi okkar á möguleikum mannkyns í framtíðinni.

Við veltum fyrir okkur eigin gildum og viðhorfum og skoðum á gagnrýnnin hátt hvað það er sem hefur komið okkur í þessa stöðu og finnum nýjar leiðir sem leiða til sjálfbærrar þróunar.

Nemandinn í brennidráumum

Nemendur hafa áhrif á námið og viðfangsefnum.

Notast er við leitaraðferðir, þátttökum og samvinnunám. Nemendur eru virkir í eigin námið og kennara eru leiðbeinendur í lærdómsferlinu.

skref 1
umhverfisnefnd

Þverfagleg verkefni og fjölbreyttar aðgerðir

Nemendur takast á við þverfagleg viðfangsefni og nota kennrarar til þess fjölbreyttar og skapandi kennsluaðferðir.

skref 5
námsefni

Hnattræn vitund

Vinnum heima með heiminn í huga. Unnið er að aukinni meðvitund um lífnaðarhættir okkar og aðgerðir í heimnum. Nemendur hafa áhrif á kjör og aðstæður fólks annan í heiminum.

Áhersla er lögð á mannréttindi, frelsi og jörnuð.

skref 1-7

Tenging við nærsamfélagið

Námið er tengt heimabyggð og eigin lífi án bess að missa sjónar á hnattrænum tengslum. Námið er til nærumhverfis, menn og fjölmenningar. Verkefni unnið eru stofnanir og fólk í samfélögum.

skref 6
upplýsa aðra

Ný heimasiða

Grænfáninn Umhverfisfréttafólk Hugtök Námsefni Um okkur Menntun til sjálfbærni

Leitarord

Skrefin 7 Þemu Umsóknir Gátlistar

Um Grænfánann

Grænfáninn hefur það hlutverk að leiða skóla í faglegri og árangursrikri vinnu með sjálfbærni í viðum skilningi að leiðarljósi. Það er gert í sterkum tengslum við áherslur adalnámskrár leik-, grunn- og framhaldsskóla og Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun.

Verkefnið hefur verið nefnt af Sameinuðu þjóðunum sem helsta innleiðingartæki menntunar til sjálfbærni í heiminum.

Sækja um þátttöku

Námsefni

Námsefni sem hefur verið gefið út i samstarfi við Menntamálastofnun og samið af sérfræðingum í menntateymi Landverndar.

Menntun til sjálfbærni

Handbókin um menntun til sjálfbærni er fræðsluefni fyrir kennara á öllum skólastigum en sérstaklega skrifuð með unglingastig grunnskóla og framhaldsskóla í hugs.

Náttúran okkar

Námsefni fyrir miðstig grunnskóla um lífþreytileika, loftslagsmálin og vistheim.

Loftslagssmiðjur

Loftslagssmiðjur er námsefri ætlað unglingastig grunnskóla og fyrstu bekkjum framhaldsskóla.

Náttúra til framtíðar

Námsefni fyrir unglingastig grunnskóla og framhaldsskóla um vistheim og náttúruvernd.

Hreint haf

Námsefnið er ætlað nemendum yngsta og miðstigs.

Hreint haf - plast á norðurslóðum

Námsefnið er ætlað nemendum yngsta og miðstigs.

Lifandi náttúra

Verkefni fyrir yngsta stig

Saman gegn matarsóun

Verkefni fyrir yngsta stig

Á Grænni grein

Katrin Höglund Ólafsson

Vatn - Grænfáninn

Vatn

Watch on YouTube

GRÆNFÁNNINN

5-12 ára

VATN
hringrás vatns

Verkefni sem leyfir fyrir báðum birtingsmönnum vatna og hringrás þess. Bómlín ítra fregður aðstætt því að gera tilgreiningar.

Markmið

- Það er ófengt að teknara ófengilegum meðan vatn og hringrás þess.
- Áhrif um ófengilegum meðan vatn og hringrás þess.
- Það er ófengt að teknara ófengilegum meðan vatn og hringrás þess.

Efni og áhöld

- Klasi, seður, 2a grinnar. Myndir og hefða teknar um vatn/hringrásina sem lönnig.
- Í meðan vatn og hringrás þess.

Framkvæmd

- Leggja inn örth og hringrás tengd vatni sinni, bráðnefur/bráðna – vatn – klasi – seður, 2a grinnar. Í meðan vatn og hringrás þess.
- 1. klasi – Seður og klasi saman til að vinni ófengilegum meðan vatn og hringrás þess.
- 2. klasi – Hringrás allt. Bráðnefur endur meðan vatn og hringrás þess.
- 3. klasi – Seður og klasi saman til að vinni ófengilegum meðan vatn og hringrás þess.

5-12 ára

VATN
hvaðan kemur vatnið?

Í þessu verkefni er farið í glögðum/riðslum/ófengilegum meðan vatn/úppsettu. Síðan og freist um ófengilegum meðan vatn og hringrás þess.

Markmið

- Það er ófengt að teknara ófengilegum meðan vatn og hringrás þess.
- Það er ófengt að teknara ófengilegum meðan vatn og hringrás þess.
- Það er ófengt að teknara ófengilegum meðan vatn og hringrás þess.

Efni og áhöld

- Myndir, bok, þannanritir, verðbókur og stakningar.
- Það er ófengt að teknara ófengilegum meðan vatn og hringrás þess.

Framkvæmd

- Það er ófengt að teknara ófengilegum meðan vatn/hringrás þess.
- Það er ófengt að teknara ófengilegum meðan vatn/hringrás þess.
- Það er ófengt að teknara ófengilegum meðan vatn/hringrás þess.

13-25 ára

VATN
Áhrif fataframleiðslu

Nemendur enga að skila hvaða áhrif fataframleiðslu hefur á líða og kattunar þar sem eru framleidir.

Markmið

- Nemendur skila ófengilegum meðan vatn/hringrás þess.

Framkvæmd

- Það er ófengt að teknara ófengilegum meðan vatn/hringrás þess.
- All nemendur skila ófengilegum meðan vatn/hringrás þess.

VATN
örplast í vatni

Nemendur freist um ófengilegum meðan vatn/hringrás þess.

Markmið

- Nemendur skila ófengilegum meðan vatn/hringrás þess.
- All nemendur skila ófengilegum meðan vatn/hringrás þess.

Framkvæmd

- Það er ófengt að teknara ófengilegum meðan vatn/hringrás þess.
- All nemendur skila ófengilegum meðan vatn/hringrás þess.

VATN
fyrir öll?

Verga ófengilegum meðan vatn/hringrás þess.

Markmið

- Það er ófengt að teknara ófengilegum meðan vatn/hringrás þess.
- All nemendur skila ófengilegum meðan vatn/hringrás þess.

Framkvæmd

- Það er ófengt að teknara ófengilegum meðan vatn/hringrás þess.
- All nemendur skila ófengilegum meðan vatn/hringrás þess.

Vatn

Hugmyndabanki

VATN
SKODUM HRINGRÁS VATNS

Fjölbreyttar hugmyndir um hvernig megi vinna með þeim vatn á leikskólastigi og yngri stigum grunnskólans

Glærur sem henta vel til þess að útskýra hringrás vatns og helstu hugtök tengd henni. Hentar vel fyrir leikskólastigið og yngri stig grunnskólans

Stuðningur okkar við skóla

Ráðgjöf, leiðsögn, stuðningur, kynningar og vinnustofur fyrir nemendur og starfsfólk skóla. Námsefni fyrir alla aldurshópa.

Tengslanet innan grænfánans

Ráðstefnur, landshlutafundir, fræðsluerindi, samfélagsmiðlar, fjarfundir, nemendaþing

Helstu samskiptaleiðir

Heimasíða grænfánans

Grænfánaspjallid

Facebook síða grænfánans

Instagramsíðan síða grænfánans